

EUROOPPA-NEUVOSTO

**Bryssel, 27. kesäkuuta 2013
(OR. en)**

**EUCO 104/13
EXT 1**

**CO EUR 9
CONCL 6**

SAATE

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTO
27. ja 28. kesäkuuta 2013**

PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa Eurooppa-neuvoston 27. kesäkuuta 2013 hyväksymät päätelmät esityslistansa kohdista I (nuorten työllisyys) ja II (kasvu, kilpailukyky ja työllisyys). Päätelmät kohdista III (talous- ja rahaliiton saattaminen valmiiksi) ja IV (muut asiat) hyväksytään 28. kesäkuuta 2013.

Lyhyen aikavälin talousnäkömien ollessa heikot nuorisotyöttömyys on useissa jäsenvaltioissa noussut ennennäkemättömälle tasolle, mikä aiheuttaa valtavia inhimillisiä ja sosiaalisia kustannuksia. Asiassa on ryhdyttävä kiireellisesti toimiin.

Eurooppa-neuvosto pääsi yhteisymmärrykseen kokonaisvaltaisesta toimintatavasta nuorisotyöttömyyden torjumiseksi seuraavien konkreettisten toimenpiteiden pohjalta: nopeutetaan nuorisotyöllisyysaloitteen toteutusta ja siirretään sen varojen käyttöä kauden alkuun; nopeutetaan nuorisotakuun täytäntöönpanoa; lisätään nuorten liikkuvuutta ja työmarkkinaosapuolten osallisuutta. Eurooppa-neuvosto keskusteli myös keinoista lisätä investointeja ja parantaa mahdollisuuksia saada luottoa. Se kehotti ottamaan käyttöön EU:n varoja, EIP mukaan luettuna, ja käynnisti uuden "investointiohjelman", jolla tuetaan pk-yrityksiä ja edistetään talouden rahoitusta.

Rahoitusvakaus on paranemassa, mutta EU:n ja sen jäsenvaltioiden on toteutettava lisätoimia, jotta Eurooppa saataisiin taas vahvasti takaisin kestäväen kasvun ja työllisyyden uralle. Terve julkinen talous sekä kestävä kasvua ja työllisyyttä tukeva politiikka vahvistavat toisiaan. Samanaikaisesti kaikilla tasoilla tarvitaan määrätietoisempia toimia rakenneuudistusten toteuttamiseksi ja kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämiseksi. Eurooppa-neuvosto hyväksyi tässä yhteydessä maakohtaiset suositukset, joilla ohjataan jäsenvaltioiden politiikkoja ja talousarvioita, ja saattoi näin päätökseen talouspolitiikan EU-ohjausjakson 2013.

Eurooppa-neuvosto arvioi myös edistymistä kohti pankkiunionia, joka on ratkaisevan tärkeä rahoitusvakauden ja talous- ja rahaliiton joustavan toiminnan kannalta. Lopuksi Eurooppa-neuvosto määritteli seuraavat toimet talous- ja rahaliiton rakenteiden vahvistamiseksi ja kehotti jatkamaan kaikkien näiden kysymysten käsittelyä Eurooppa-neuvoston joulukuun kokousta valmisteltaessa.

Eurooppa-neuvosto toivotti Kroatian lämpimästi tervetulleeksi Euroopan unionin jäseneksi 1. heinäkuuta 2013 alkaen. Se myös onnitteli Latviaa perussopimuksessa vahvistettujen lähentymisperusteiden täyttämisestä, minkä johdosta se voi ottaa euron käyttöön 1. tammikuuta 2014.

p.m. laajentuminen

I NUORTEN TYÖLLISYYS

1. Nuorisotyöttömyyden torjunta on erityinen ja välitön päämäärä, kun otetaan huomioon työttöminä olevien nuorten eurooppalaisten luvattoman korkea määrä. Kaikki keinot on otettava käyttöön, jotta pystyttäisiin toteuttamaan neuvoston nuorisotakuusta antamassa suosituksessa esitetty yhteinen tavoite työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten saamiseksi takaisin työhön tai koulutukseen neljän kuukauden kuluessa. Sekä kansallisesti että EU:n tasolla tarvitaan päättäväisiä ja välittömiä toimia nuorten työllisyyttä koskevan komission tiedonannon pohjalta.

2. EU aikoo ottaa käyttöön kaikki saatavillaan olevat välineet nuorten työllisyyden tukemiseksi. Eurooppa-neuvosto on yhtä mieltä kokonaisvaltaisesta toimintatavasta, joka perustuu seuraaviin konkreettisiin toimenpiteisiin:

- a) rakennerahastoja käytettäessä kiinnitetään erityistä huomiota nuorten työllisyyteen, muun muassa kohdentamalla käyttämättömät varat tarvittaessa uudelleen. Komissio ja jäsenvaltiot hyödyntävät kaikkia Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tarjoamia mahdollisuuksia. ESR on yksi tärkeimmistä EU:n tason välineistä nuorisotyöllisyyden tukemiseksi, ja siitä tuetaan esimerkiksi uusien työpaikkojen luomista nuoria työntekijöitä varten. Jäsenvaltiot parantavat tarvittaessa hallinnollisia valmiuksiaan käyttäen komission tehostettua teknistä apua ja soveltaen parhaita käytäntöjä;
- b) tehdään kaikki tarvittavat valmistelut, jotta nuorisotyöllisyysaloite olisi täydessä toiminnassa tammikuussa 2014 ja voitaisiin käynnistää ensimmäiset suoritukset edunsaajille EU:n alueilla, joilla nuorisotyöttömyys ylittää 25 prosenttia¹. Jotta nuorisotyöllisyysaloite täyttäisi täysin tehtävänsä, maksut sille varatuista 6 miljardin euron määrärahoista olisi suoritettava seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäisten kahden soveltamisvuoden aikana². Lisäksi rahoituskehyksen vuosien 2014-2017 enimmäismäärien alle jäävistä liikkumavaroista muodostetaan "maksusitoumusten kokonaisliikkumavara", josta rahoitetaan erityisesti nuorisotyöttömyyden torjuntatoimenpiteitä. Nuorisotyöllisyysaloitteesta hyötyvien jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä ennen vuoden loppua suunnitelma nuorisotyöttömyyden torjumista varten muun muassa nuorisotakuun täytäntöönpanon avulla. Muita jäsenvaltioita kannustetaan hyväksymään vastaavat suunnitelmat vuonna 2014. Komissio antaa vuonna 2016 kertomuksen nuorisotakuun täytäntöönpanosta ja sen toiminnasta;

¹ Koska nuorisotyöttömyys on kasvanut Sloveniassa yli 30 prosenttia vuonna 2012, nuorisotyöllisyysaloitteesta hyötyy myös Itä-Slovenian alue, jossa nuorisotyöttömyys oli vuonna 2012 yli 20 prosenttia.

² Tämä ei vaikuta kielteisesti tavoitteisiin, jotka Eurooppa-neuvosto asetti toukokuussa 2013 energiapolitiikan osalta.

- c) EIP osallistuu nuorisotyöttömyyden torjumiseen nuorisotyöllisyysaloitteellaan ja osaamiseen investoimista koskevalla ohjelmallaan, jotka olisi toteutettava viipymättä;
- d) nuorten työnhakijoiden liikkuvuuden parantamiseksi toteutetaan uusia toimia, muun muassa tehostetaan "Eka Eures-työpaikka" -ohjelman toimintaa. Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään osa niille ESR:stä myönnettyistä määrärahoista rajatylittävien liikkuvuusjärjestelmien tukemiseen. "Erasmus+"-ohjelman, joka edistää myös rajatylittävää ammattikoulutusta, on oltava täysin toimintavalmiina tammikuusta 2014 lähtien. Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisymmärrys ammattipätevyyden tunnustamisesta on erityisen tervetullut. Komission ehdotuksia, jotka johtaisivat julkisten työvoimapalvelujen verkoston perustamiseen, olisi tarkasteltava joutuisasti. Ponnisteluja on lisättävä varsinkin lisäeläkeoikeuksien säilyttämistä koskevan ehdotuksen osalta, joka on määrä hyväksyä kuluvan vaalikauden aikana;
- e) edistetään korkeatasoista oppisopimuskoulutusta ja työpaikalla tapahtuvaa oppimista varsinkin heinäkuussa käynnistettävän eurooppalaisen oppisopimussyhteenliittymän avulla. Harjoittelun laatuvarat olisi otettava käyttöön vuoden 2014 alussa;
- f) työmarkkinaosapuolten on osallistuttava näihin toimiin täysimääräisesti ja sitouduttava niihin aktiivisesti. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille nuorisotyöllisyyden toimintapuitteet, joista työmarkkinaosapuolet sopivat 11. kesäkuuta 2013.

3. Suurin osa työllisyyteen liittyvästä toimivallasta on kansallista, ja jäsenvaltioiden olisikin edistyttävä uudistuksissaan. Jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteitä, joilla nykyaikaistetaan ammatillisen koulutuksen järjestelmiä, lujitetaan oppilaitosten ja yritysten yhteistyötä, jotta siirtyminen koulusta työelämään olisi helpompaa, parannetaan matalan osaamistason nuorten integroitumista työmarkkinoille, puututaan osaamisen kohtaanto-ongelmiin sekä edistetään oppisopimuskoulutusta ja harjoittelujaksoja keskeisillä talouden aloilla, samoin kuin yrittäjyyttä ja uusyritysten perustamista. Eräät jäsenvaltiot ovat jo esittäneet kunnianhimoisia suunnitelmia nuorten työllisyyden tueksi. Enemmän on kuitenkin tehtävä. Erityisesti jäsenvaltioiden, joissa on korkea nuorisotyöttömyys, olisi lisättävä aktiivisia työvoimapolitiittisia toimenpiteitä. On tärkeää kiinnittää asianmukaista huomiota sellaisten muita heikommassa asemassa olevien nuorten työmarkkinoille osallistumiseen, joihin kohdistuu erityisiä haasteita. Pitäen mielessä jäsenvaltioiden alaa koskevan toimivallan Eurooppa-neuvosto palautti mieleen, että yksi keskeinen tapa parantaa työllistävyyttä ja edistää työpaikkojen luomista ja kilpailukykyä on siirtää verotuksen painopistettä pois työn verotuksesta, tarvittaessa myös sosiaaliturvamaksuja alentamalla. Eurooppa-neuvosto kehotti lisäämään parhaiden kansallisten käytäntöjen jakamista ja pani tältä osin tyytyväisenä merkille pian pidettävän Berliinin kokouksen.

II KASVU, KILPAILUKYKY JA TYÖLLISYYS

EU-ohjausjakso

4. Perusteellisen näkemysten vaihdon jälkeen Eurooppa-neuvosto saattoi päätökseen talouspolitiikan EU-ohjausjakson 2013 hyväksymällä kokonaisuudessaan maakohtaiset suositukset. Jäsenvaltiot tekevät nyt suositusten pohjalta tulevat päätöksensä talousarvioista, rakenneuudistuksista sekä työllisyys- ja sosiaalipolitiikasta, edistäen kansallista täyden vastuun ottamista ja säilyttäen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun. Neuvosto ja komissio seuraavat tiiviisti niiden täytäntöönpanoa. Neuvosto käsittelee ja arvioi säännöllisesti Euroopan talouden tilannetta.

5. Kasvun edistäminen ja julkisen talouden vakauttaminen vahvistavat toisiaan. Terveellä julkisella taloudella on olennainen merkitys, jotta viranomaiset voivat säilyttää valmiutensa tukea kestäväää kasvua ja työllisyyttä. Tältä osin Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen liiallista alijäämää koskevan menettelyn kumoamiseen useiden jäsenvaltioiden kohdalla sekä niiden jäsenvaltioiden ponnisteluihin, joiden odotetaan saavuttavan julkisen talouden tavoitteensa. Se muistuttaa, että vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevässä osiossa voidaan hyödyntää EU:n olemassa olevan finanssipoliittisen kehyksen tarjoamia mahdollisuuksia tasapainottaa keskenään tuottavien julkisten investointien tarve ja julkisen talouden kurinalaisuustavoitteet. Joidenkin jäsenvaltioiden osalta julkisen talouden vakauttamisen tahtia on mukautettu taloudellisiin olosuhteisiin, kuten EU:n finanssipoliittisessa kehyksessä säädetään. Samanaikaisesti jäsenvaltioiden olisi vauhditettava rakenneuudistuksiaan. Näin tuetaan ponnisteluja, joilla pyritään tasapainottamaan EU:n taloutta, auttamaan kilpailukyvyn palauttamisessa ja puuttumaan kriisin sosiaalisiin seurauksiin.

Euroopan uusi investointiohjelma

6. Nykyisessä taloustilanteessa on olennaisen tärkeää palata talouden normaaliin luotottamiseen ja helpottaa investointien rahoitusta. Koska pk-yritykset ovat talouden kannalta merkittäviä, erityisesti työpaikkoja luotaessa, pk-yritysten rahoitusta tukevat toimenpiteet asetetaan etusijalle. Tämä on erityisen tärkeää maissa, joissa on korkea nuorisotyöttömyys ja joissa tarvitaan uusia investointeja kasvun ja työllisyyden edistämiseksi. Samoin on tärkeää edistää yrittäjyyttä ja itsenäistä ammatinharjoittamista. Eurooppa-neuvosto päättikin käynnistää uuden "investointiohjelman".
7. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen EU:n seuraavien seitsemän vuoden monivuotisesta rahoituskehyksestä aikaansaatuun yhteisymmärrykseen. Se kiitti Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission neuvottelijoita heidän työstään ja väsymättömistä ponnistuksistaan, joiden ansiosta sopimus saatiin tänään aikaan. Monivuotisella rahoituskehysellä on keskeinen merkitys talouden tukemisessa, koska se toimii kasvun ja työllisyyden vauhdittajana koko Euroopassa ja edistää tuottavia ja henkiseen pääomaan tehtäviä investointeja. Eurooppa-neuvosto kehotti hyväksymään nopeasti monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen ja siihen liittyvän toimielinten välisen sopimuksen. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto ilmaisi myös tyytyväisyytensä sopimukseen, joita oli saatu aikaan uusista ohjelmista, kuten Erasmus-, COSME-, Horisontti 2020- ja työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevasta ohjelmasta. Eurooppa-neuvosto painotti, että on tärkeää

- a) hyväksyä Eurooppa 2020 -strategian toteuttamista tukevat EU:n eri ohjelmat ennen vuoden loppua;
 - b) että jäsenvaltiot tekevät komission kanssa yhteistyötä saadakseen kumppanuussopimuksensa ja toimintaohjelmansa valmiiksi mahdollisimman pian;
 - c) panna nopeasti täytäntöön rakennerahastot sekä yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma (COSME) ja tutkimusta ja innovointia koskeva Horisontti 2020 -ohjelma, jotka ovat erityisen merkittäviä pk-yritysten tukemisessa;
 - d) nopeuttaa hankejoukkolainojen pilottivaiheen toteutusta. Komissio aikoo esittää arvionsa vuoden 2013 loppuun mennessä.
8. Eurooppa-neuvosto pani merkille komission ja EIP:n selvityksen talouden rahoituksesta. Se päätti seuraavista toimenpiteistä ja ilmaisi tyytyväisyytensä komission ja EIP:n aikomukseen panna ne täytäntöön ensisijaisina ja esittää ennen Eurooppa-neuvoston lokakuun 2013 kokousta niiden täytäntöönpanosta kattava raportti, joka sisältää määrälliset tavoitteet, välineet ja aikataulun:
- a) tehostetaan EIP:n pyrkimyksiä tukea talouden luotottamista hyödyntämällä kokonaisuudessaan sen pääoman äskettäinen korotus 10 miljardilla eurolla. Eurooppa-neuvosto pyytää EIP:tä toteuttamaan suunnitelmansa lisätä lainanantiaan EU:ssa 50 prosentilla vuosien 2013–2015 aikana. EIP on tätä varten jo määritellyt yli 150 miljardin euron arvosta uusia lainanantomahdollisuuksia, jotka liittyvät sellaisiin kriittisiin painopisteisiin kuin innovointi ja osaaminen, pk-yritysten rahoituksensaanti, resurssitehokkuus ja strategiset infrastruktuurit;

- b) laajennetaan yhteisten riskinjakorahoitusvälineiden käyttöä Euroopan komission ja EIP:n välillä, jotta kannustettaisiin vipuvaikutuksen avulla yksityisen sektorin ja pääomamarkkinoiden investointeja pk-yrityksiin. Tällaisilla aloitteilla olisi varmistettava, että pk-yrityksille suunnattujen uusien lainojen määrää koko EU:ssa lisätään noudattaen talouden vakauden ja avoimuuden periaatteita sekä monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismääriä. Neuvosto aikoo komissiota ja EIP:tä kuullen viipymättä täsmentää tällaisten rakennerahastoista osarahoitettavien välineiden suunnittelun osatekijät ja pyrkiä korkeaan vipuvaikutukseen. Olisi huolehdittava tarvittavista valmisteluista, jotta välineiden toiminta voi alkaa tammikuussa 2014;
- c) lisätään Euroopan investointirahaston erillistakausvalmiuksia;
- d) laajennetaan vähitellen kaupan rahoitukseen tarkoitettuja EIP:n järjestelmiä, jotta edistettäisiin pk-yritysten liiketoimintaa koko unionissa, erityisesti ohjelmaan osallistuvissa maissa;
- e) tiivistetään kansallisten kehityspankkien ja EIP:n yhteistyötä, jotta lisättäisiin mahdollisuuksia yhteiseen luotottamiseen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa;
- f) kehitetään vaihtoehtoisia rahoituslähteitä tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Kasvu- ja työllisyys sopimuksen täytäntöönpano

9. Vuosi sitten Eurooppa-neuvosto sopi kasvu- ja työllisyys sopimuksesta eli paketista, joka sisälsi nopeavaikutteisia kasvutoimia, joiden tueksi osoitettiin 120 miljardin euron rahoitus. Vaikka näiden toimenpiteiden toteuttamisessa on edistytty hyvin ja jotkin niistä tuottavat jo tulosta, lisätoimet ovat edelleen tarpeen. EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden olisi tehtävä kaikkensa sen varmistamiseksi, että kaikki kasvu- ja työllisyys sopimuksen osatekijät pannaan nopeasti täytäntöön, kuten Eurooppa-neuvoston aiemmissa päätelmissä esitetään, erityisesti kun on kyse sisämarkkinoista, innovoinnista, digitaalistrategiasta, palveluista, energiasta ja verotuksesta. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla neuvoston säännönmukaiseen tarkasteluun perustuvaa, ajan tasalle saatettua tilannekatsausta kasvu- ja työllisyys sopimuksesta joulukuussa 2013.

10. Kuten Eurooppa-neuvosto viime maaliskuussa päätti, se aikoo tiiviisti seurata talouden kasvun ja kilpailukyvyn edistämiseksi asettamiensa suuntaviivojen täytäntöönpanoa, erityisesti järjestämällä säännöllisesti temaattisia keskusteluja. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto keskusteli alustavasti kahdesta keskeisestä kysymyksestä:

- a) Vahvan eurooppalaisen teollisuuspohjan ratkaiseva merkitys EU:n kasvu- ja kilpailukykytavoitteiden olennaisena osana. Eurooppa-neuvosto kehotti omaksumaan laajan horisontaalisen ja johdonmukaisen lähestymistavan uudenaikaiseen eurooppalaiseen teollisuuspolitiikkaan sekä rakennemuutokseen ja talouden uudistamiseen. Neuvosto suhtautui myönteisesti kilpailukykyistä ja kestävää terästeollisuutta koskevaan komission toimintasuunnitelmaan. Maaliskuussa ja toukokuussa 2013 antamiensa päätelmien mukaisesti Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla komission lisäpanosta helmikuussa 2014 pidettävää Eurooppa-neuvostoa silmällä pitäen. Tulevaa puheenjohtajavaltiota pyydetään viemään valmistelua neuvostossa eteenpäin.
- b) Eurooppa-neuvosto palautti mieleen maaliskuussa 2013 antamansa päätelmät ja ilmaisi tyytyväisyytensä komission alustavana ehdotuksena toimittamaan tiedonantoon kaikkein raskainta sääntelyä koskevasta Top 10 -aloitteesta. Se odottaa saavansa ennen lokakuussa 2013 pidettävää kokoustaan yksityiskohtaisen työohjelman, joka sisältää konkreettisia lisäehdotuksia yleisen sääntelytaakan vähentämiseksi ja kilpailukyvyn edistämiseksi ja jossa otetaan samalla kaikessa huomioon kuluttajien ja työntekijöiden asianmukaisen suojelun tarve. Se kehotti jatkamaan toimia EU:n ja kansallisen sääntelyn saattamiseksi tehokkaammaksi, johdonmukaisemmaksi ja yksinkertaisemmaksi. Se palaa näihin kysymyksiin kyseisten ehdotusten pohjalta.

Eurooppa-neuvosto odottaa lokakuussa 2013 käytävien temaattisten keskustelujensa antavan uuden sysäyksen innovoinnin, sähköisten sisämarkkinoiden ja palvelujen aloilla, ja se pyysi komissiota esittämään kertomuksensa palveludirektiivin mukaisesta vertaisarvioinnista sekä eurooppalaisesta lisensointiprosessista ennen kyseistä kokousta.

11. Palauttaen mieleen kaupan aseman kasvun ja työllisyyden edistäjänä Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille transatlanttista kauppaa- ja investointikumppanuutta koskevien neuvottelujen käynnistämisen Yhdysvaltojen kanssa.

III TALOUS- JA RAHALIITON SAATTAMINEN VALMIIKSI

p.m.

IV MUUT ASIAT

p.m.

EUROOPPA-NEUVOSTON HYVÄKSYMÄT ASIAKIRJAT

- Neuvoston selvitys vuoden 2013 maakohtaisista suosituksista, hyväksytty 25. kesäkuuta 2013
- Päätelmät laajentumisesta, hyväksytty neuvostossa 25. kesäkuuta 2013
- Päätelmät EU:n julkista kehitysapua koskevasta vuosikertomuksesta, hyväksytty neuvostossa 28. toukokuuta 2013
- Päätelmät vuoden 2015 jälkeisen ajan kokonaisvaltaisesta suunnitelmasta, hyväksytty neuvostossa 25. kesäkuuta 2013
- Toimintasuunnitelma Atlantin valtameren alueelle laaditun meristrategian toteuttamiseksi, hyväksytty neuvostossa 25. kesäkuuta 2013.
